

Rigorózní práce

Mgr. Jakuba Brejši

na téma

Nejlepší zájem dítěte zejména ve spojení s předběžným opatřením

Posudek pověřeného akademického pracovníka

Předložená rigorózní práce má celkem 214 415 znaků včetně mezer (tj. cca 120 normostran, při počítání také stran vstupních (název, obsah) a stran závěrečných (seznam použitých zdrojů, použitých zkratk, abstraktu atd.)).

Systematicky je práce uspořádána do pěti různě obsáhlých kapitol (částí), když druhá a třetí kapitola jsou dále (druhá i několikanásobně) členěny. Zatímco vlastnímu textu předchází úvod, za textem je zařazen závěr.

Seznam použitých zdrojů je dost obsáhlý, zahrnuje jak literaturu, nejen v papírové, ale i internetové podobě, několik titulů cizojazyčných (srov. exkurs do právní úpravy Spojeného království), připojena je i početná judikatura především našeho NS a ÚS, ale i ESLP. Ze všech zdrojů autor cituje řádně; poznámkový aparát je velmi bohatý (více než tři stovky položek), vedený lege artis.

Cílem autorova zkoumání je sama podstata principu nejlepšího zájmu dítěte s důrazem na všestrannou ochranu, kterou je třeba dítěti právním řádem zajistit. Zmíněný princip pak doktorand promítá do procesního institutu předběžného opatření, jehož hlavním smyslem je právě zvýšená právní i faktická ochrana onoho – po všech stránkách – slabšího subjektu mezilidských vztahů. Proto celou, poměrně rozsáhlou, druhou část práce autor věnuje problematice nejlepšího zájmu dítěte, a to ve všech jeho relevantních aspektech. Zabývá se i

jednotlivými právy, v nichž nejlepší zájem dítěte hraje roli. Dochází k závěru, že právě nejlepší zájem dítěte je tím určujícím pro každého, pro každého člověka i pro každý orgán veřejné moci, který se tak či onak ve svém životě a ve své činnosti s dítětem setkává. Přitom zejména ty orgány veřejné moci, jejichž výslovným úkolem je ochrana dítěte s cílem dítěti prospět, aby mu bylo dobře, aby bylo v pohodě, tj. jednak soud, jednak, a možná především orgán sociálně-právní ochrany dítěte, se musejí zabývat každým jednotlivým dítětem ze zřetele právě jemu vlastního a vždy dbát o to, aby byla zachována také participační práva dítěte. Část této, tj. druhé kapitoly věnuje autor otázce práva dítěte znát svůj původ a prochází přitom problematiky porodu, resp. obecně institutů a právních institutů, které – bohužel – již svou povahou kladou uplatňování práva znát svůj původ zásadní překážky.

Ve třetí kapitole se doktorand podrobně zabývá předběžným opatřením jako zařízením, jehož úkolem je přispět k uskutečnění principu nejlepšího zájmu dítěte zásadním způsobem: usnadnit a urychlit cestu k účinné ochraně dítěte. Přitom zkoumá i speciální předběžné opatření vydávané v souvislosti s domácím násilím.

V již výše zmíněném pohledu do anglické právní úpravy autor ukazuje rozdíly mezi českými a anglickými rozhodnými momenty, pokud jde o „welfare“, resp. blaho, resp. nejlepší zájem dítěte. Anglické řešení ochrany dítěte hodnotí autor veskrze pozitivně, v čemž mu osobně přitakávám. Vždyť na tamním The Children Act je patrné, jak velký byl podíl právě anglických právníků na formulování Úmluvy o právech dítěte.

V předložené rigorózní práci autor používá jak metodu analytickou, tak metodu srovnávací a deduktivní. Práce není v žádném ohledu popisná, ba právě naopak. Doktorand předkládá čtenáři kvalitní obraz principu nejlepšího zájmu dítěte, jednoho ze zásadních právních institutů, a výchozích principu tzv. dětského práva.

Předloženou rigorózní práci hodnotím vysoce kladně, lze říct, že je pro zdejší familiaristiku přínosná, a to pokud jde o pohled na rubrikovaný princip, ale i pokud jde o promítnutí tohoto principu do procesní roviny předběžného opatření. Oceňuji rovněž autorovu práci s bohatou judikaturou. Praktický

pohled na princip nejlepšího zájmu dítěte poskytuje žádanou zpětnou vazbu jak teoretikovi, tak příštímú zákonodárci.

Vzhledem ke všemu, co jsem uvedla výše, závěrem konstatuji, že podle mého názoru Mgr. Jakub Brejša zvládl svůj před sebe položený úkol úspěšně, že splnil cíle, které si předsevzal, jak bylo už výše konstatováno, a předložená práce splňuje požadavky kladené na práce tohoto druhu. Proto ji d o p o r u ě u j i k přijetí.

V Praze, 2021-11-18

doc. JUDr. Michaela Hendrychová, CSc.

pověřený akademický pracovník